

FESTES I TRADICIONS JUEVES

Persones: Sara Font, Lluna Valls, Nora Ylla, Agatha Àlvarez, Maria

Mira

D

2n ESO

2015

Curs 2014 -

PRINCIPALS FESTES DEL CALENDARI JUEU

A l'any zero dels cristians el món jueu ja tenia 3760 anys. Per saber a quin any estem ara, tan sols cal sumar 3760 al calendari cristià.

Roix ha-Xanà (Cap d'any): És l'any nou jueu, se celebra els dies 1 i 2 de Tixrí (setembre/octubre). Comemora la creació del món i també el judici de tota criatura. Hi ha celebracions especials a la sinagoga, que es vesteix de blanc. Es menja mel, pomes i fruita per tal que l'any sigui «bo i dolç». També hi ha una instrument musical de vent format per una banya de marrà, que es diu xofar. També es fa servir en celebracions jueves, com la Yom Kippur.

Yom Kippur (el dia de l'expiació): Se celebra deu dies després de Roix ha-Xanà. Dura un dia, en què Déu atorga el seu perdó pels pecats comesos contra Ell, però cadascú ha de demanar personalment perdó a les persones ofeses o ferides (que han d'atorgar-lo necessàriament). És un dia de dejuni i abstinència, també en les relacions sexuals.

Sukkot (o «festa del tabernacle»): Comemoració de la fugida d'Egipte, que se celebra durant 7 dies (9 si es compten les festes associades) del 15 al 21 de Tixrí (finals de setembre, mitjans d'octubre). Es construeix cadascú a casa seva una cabana, en record de la vida que van portar els jueus al desert després de fugir d'Egipte. La cabana ha de deixar veure el cel per recordar la vida a la intempèrie duran els 40 anys de vida errant i les persones molt creients hi dormen tota la setmana. El setè dia és la festa de Hotxana Rabba, el fidel dona 7 voltes a l'altar del temple en record del temple de Jerusalem. No hi ha cap menjar especial.

Simhat Torah («l'alegria de la Torà»): Festa que se celebra el 23 de Tixri (mitjans o finals d'octubre) i commemora l'entrega de la Llei a Moisès. Es treuen de l'arca els rotllos de la Llei i es porten en processó. L'endemà es fan balls fora de la sinagoga.

Hanukkà («festa de la dedicació» o «festa de la llum»): Va del 25 de Kislev (novembre) al 3 de Tèvet (desembre). Comemora el miracle de la làmpada durant la purificació del Temple (164 a .C.). Un llum que només tenia oli per un dia i va estar encès durant vuit dies; també es commemora la victòria dels Macabeus contra els Sirians que volien hel·lenitzar els jueus. Són vuit dies de festes infantils i cada dia s'encén un braç del canelobre de vuit braços.

Purim («festa de les sorts»): És com el Carnaval jueu i també la festa dels qui es volen casar. Se celebra el 14 o 15 del mes d'Adar (març). Es recorda com Ester va salvar els jueus de l'extermini al segle IV. Es mengen pastissos en forma d'orella i es llegeix el llibre d'Ester.

Pessah («Pasqua»): Del 15 al 21 del mes de Nissan (març/abril). Comemoració de la sortida d'Egipte. Es fa un dinar molt solemne (el «sédèr») en què el pare de família llegeix la narració de la fugida d'Egipte. Obligació de menjar el pa àzim («matzah»). Tot aliment fermentat està prohibit. Motes famílies tenen una vaixela i una bateria de cuina que només s'usa aquests dies per complir millor el precepte.

Xavuot («festa de les setmanes» o Pentecosta): Cinquanta dies després de Pàscua, el dia 6 de Silvan (maig/juny). És la commemoració de la fidelitat a la Torah. Les sinagogues es decoren amb flors. Els estudiants de rabí comencen el curs aquell dia.

Tixà be-Av («el nou del mes d'Av»): Dia de dol en commemoració de la destrucció dels dos temples de Jerusalem (l'any 586 a .C. el primer i el 70 d.C. el segon). Es commemora dia 9 del mes d'Av (juliol/agost). Molts jueus creuen que l'expulsió dels jueus d'Anglaterra (1290) i d'Espanya (1492) també van ser aquest dia. A Israel és un dia molt solemne; els restaurants i discoteques tanquen per Iom Kipur i per Tixa be-Av i es dejuna.

Benei Mitzvá: Dintre del ritual jueu, és considera Benei Mitzvá (Bar Mitzvá pels homes i Bar Mitzvah per a les dones) els que han assolit la maduresa personal i front a la seva comunitat, la qual s'ha fixat en els 12 anys, per a les nenes i 13 anys per als nens. Des de aquell moment els joves són considerats, segons la llei jueva, responsables dels seus actes. En aquest punt el nen es converteix en un Bar Mitzvà, i la nena en una Bat Mitsvà.

Jalakà: és una cerimònia d'origen cabalistic, que consisteix a tallar els cabells a un nen jueu, per primera vegada als tres anys. El tercer aniversari, és una etapa molt important en la vida d'un nen jueu, ja que pot començar a aprendre la Torà, i a portar la quipà, que és una petita gorra ritual, emprada per cobrir parcialment el cap, tradicionalment per als homes jueus i darrerament acceptada pels corrents no ortodoxos per a ús femení. I les tsitsit, són els serrels del tal·lit (xal d'oració), que serveixen per recordar els manaments d'Adonai.

Sàbat: és el setè i últim dia de la setmana jueva, en què els jueus, practiquen el descans, segons les lleis de Moisès. És la celebració més important del calendari jueu.

PECES DESTACADES DEL CALL DE GIRONA

[Segell de marcar pans de Pasqua](#)

Metall daurat, s. XIV, Catalunya (còpia de l'original del Museu de l'Espluga de Francolí). Amb una inscripció en hebreu que significa "Bon profit". Les Mazzot eren els pans sense llevat propis de la Festa de la Pasqua (Pésaj). Per tal que fossin aptes pel consum de la comunitat jueva, havien d'anar marcats amb uns segells especials com aquest.

[Plat de Pésaj](#)

Ceràmica decorada, s. XV, Catalunya (còpia de l'original del Museu Nacional d'Israel). Durant el sopar de Pasqua (Séder de Pésaj) es menjaven aliments rituals que es dipositaven en un ordre precís en plats especials com aquest.

[Hanukià](#)

Làmpada de metall, s. XIX, Marroc (col·lecció d'Uriel Macías). Aquestes làmpades de vuit braços eren utilitzades durant la Janucà, la Festa de la Llum, que té lloc al mes de kislev (desembre). S'encenia un braç cada nit, fins a complir tota la setmana que durava de celebració.

Dies especials

Els Nou dies

Des del dia 1 d'Abril fins els dia 9 d'Abril

BIBLIOGRAFIA

<http://www.alcobero.info/planes/judaisme3.html>

<http://www.girona.cat/call/cat/museu.php>

http://religio2on.blogspot.com.es/2011_02_01_archive.html

http://ca.wikipedia.org/wiki/Celebracions_jueves